

Rapportage 2020-2021

Rapportering

Wat is er in de rapporteringsperiode (dit betekent het voorbije kalenderjaar en het lopende jaar tot het moment van rapporteren) gedaan om een levendige toekomst te verzekeren voor uw erfgoed? Wat loopt goed en wat loopt minder goed? U hoeft niet over alle acties even uitgebreid te rapporteren. U kiest zelf wat voor u het meest relevant of prioritair is geweest in de rapporteringsperiode. De erfgoedzorg waar u sterker op heeft ingezet, kan u uitgebreider toelichten dan de acties die voor u minder belangrijk waren. Ook vragen wij u om telkens te duiden wat goed loopt en wat minder goed gaat.

- Het erfgoed beoefenen

Tijdens het grootste deel van de covidpandemie werd het erfgoed niet beoefend door de reuzendragers. De geplande activiteiten werden afgelast (Erfgoeddag, Gildejuweel, Sinte Mette, etc.). Pas sinds kort gaat ReuzenMechelen opnieuw op pad met de reuzen. Zo werd op Open Monumentendag 2021 voor het eerst sinds acht jaar 'Vader Reus' naar buiten gehaald. Wat geen evidentie was omwille van zijn grote formaat. Binnenkort vindt opnieuw een samenwerking plaats rond Sinte-Mette: een fijne manier om beide ICE-praktijken in de kijker te zetten en elkaar te laten versterken.

- Archiefzorg

Op vlak van archiefzorg/collectiezorg werden de voorbije jaren diverse stappen gezet. Dit was ook noodzakelijk, omdat de reuzen slechts sinds 2018 op regelmatige tijdstippen uitgaan. Waar in de vorige periode de focus lag op een lichte verbetering van de bewaaromstandigheden en het opleiden van de vereniging reuzendragers tot erfgoedbeheerder, werd deze keer een andere nood gerealiseerd. Om transporten veiliger en efficiënter te maken kregen de twee meest gebruikte reuzen kwalitatieve transportpakken op maat, gebaseerd op opmerkingen van de reuzendragers. O.a. met speciale kappen om hoofd en haren te beschermen, en gewatteerde wanten om de fragiele handen te beschermen. De uitvoer vond plaats door de lokale arbeidzorg AMAI.

- Documenteren

De Mechelse reuzenfamilie werd vermeld in het boek 'Gigantia - Un mundo de gigantes' van Tristan Sadonis, dat een overzicht biedt van reuzen doorheen Europa.

- Onderzoek

Museum Hof van Busleyden nam deel aan het project 'Plannen voor de toekomst: ICE (in)begrepen', waarbij het opnemen van immaterieel in het collectiebeleidsplan onderzocht werd. De reuzendragerstraditie werd regelmatig gebruikt als voorbeeldcase. De vereniging zelf werd ook betrokken in de gesprekken. Het eindresultaat met een filmpje getoond op de website van Immaterieelerfgoed.be <http://immaterieelerfgoed.be/nl/kennis/proeftuin-hofvanbusleyden>

- Communicatie

Informatie en beeldmateriaal over de Mechelse Ommegang en Ommegangsfiguren zal vermeld worden in de komende tentoonstelling 'De straat op' in het Huis van van Aijn. Op deze manier wordt er bewustzijn gecreëerd over de Mechelse reuzendragerstraditie buiten de lokale regio, in een andere provincie. Binnen Mechelen is facebook een actief kanaal om info en activiteiten rond de Mechelse reuzen te delen via de pagina van ReuzenMechelen en enkele Mechelse reuzenfacebookgroepen.

- Sensibilisering

Reuzen Noa en Amir werden met reuzenmondmasker en bemoedigende slogan als stadsmascotte ingezet in het stadhuis in 2020, en vervolgens in het vaccinatiecentrum in 2021. Ze speelde in op de actuele situatie en verkregen een betekenisvolle maatschappelijke rol waarbij ze de net-gevaccineerden aanmoedigden. De vereniging ReuzenMechelen en één van de historische kindreuzen zijn nog steeds vertegenwoordigd in de opstelling van het Museum Hof van Busleyden, dit sinds eind 2019.

- Educatie

De Mechelse reuzen en reuzendragers werden betrokken bij de Mechelse benadering van 'A Walk With Amal', het internationale reuzenproject dat de vluchtelingenproblematiek in de kijker zet. Reuzen Noa en Amir werden ingezet om hun verhaal als 'nieuwkomers in Mechelen (bij de Ommegang van 2013 werden zij officieel ingeschreven in het Mechelse bevolkingsregister) te delen als inspiratie. Kinderen van de sociale organisatie vzw J@M maakten kennis met de reuzen en knutselden begeleidende vogels. De samenkomst werd in beeld gebracht waarna een brede oproep volgde aan Mechelse kinderen om ook met het thema aan de slag te gaan. Het project was een samenwerking met theater Arsenaal/Lazarus, theater De Maan, Erfgoedcel Mechelen en ReuzenMechelen.

- Doorgeven

Het uitgaan van de reuzen- en reuzendragers gaat stevast gepaard met een oproep om nieuwe leden te werven. Op de laatste actie tijdens Open Monumentendag zijn er zo enkele nieuwe leden aangesloten.

Zijn er in de rapporteringsperiode kansen gegroeid voor het voortbestaan van uw erfgoed? (Denk hierbij bv aan trends, bewegingen of hypes, groeiende internationale aandacht, interesse vanuit het onderwijs, etc) ...

Covid 19 zette een rem op de plannen voor diverse publieksacties met de Reuzen en de reuzendragers.

De aanwezigheid van de reuzen in het vaccinatiecentrum heeft echter gezorgd voor een kennismaking met een ruimer en diverser publiek. Dat is een positief signaal dat ons de hoop geeft om in de toekomst het draagvlak voor de reuzentraditie nog te verbreden.

Zijn er in de rapporteringsperiode bedreigingen gegroeid voor het voortbestaan van uw erfgoed? (Denk hierbij bv aan nieuwe regelgeving, veranderende publieke opinie, etc)

Omwille van de covidpandemie werden diverse geplande reuzenactiviteiten geannuleerd. De motivatie daalde tijdens deze periode sterk bij verschillende leden van de vereniging, waarna enkelen besloten er uit te stappen. De laatste maanden is de vereniging opnieuw opzoek naar de innerlijke kracht en saamenhorigheid om zichzelf als groep te kunnen presenteren.

Waar zal u de komende twee jaar op inzetten om een levendige toekomst te verzekeren voor uw erfgoed? We vragen u om even vooruit te kijken en de acties op te noemen die voor u belangrijk zullen zijn in de komende rapporteringsperiode. Net zoals bij vraag 1 kiest u zelf wat voor u het meest relevant of prioritair zal zijn in de komende rapporteringsperiode. De erfgoedzorg waar u sterk op zal inzetten, kan u uitgebreider toelichten dan de acties die voor u minder belangrijk zullen zijn.

In de volgende rapporteringsperiode staan er twee thema's centraal: Enerzijds het maken van een goed afsprakenkader rond het vaker kunnen uitgaan van de historische reuzen, al dan niet in combinatie met het bijeenbrengen van een nieuwe stuurgroep. Omwille van de pandemie werd dit doel uit de vorige rapportage vooruit geschoven en nog niet behandeld. Anderzijds zal in de loop van 2022-2023 de bouw van het nieuwe erfgoeddepot voltooid zijn en verhuizen de reuzen en andere Ommegangfiguren naar een nieuwe locatie met de meest optimale bewaringsomstandigheden.

Verder biedt het jaarthema van Erfgoeddag 2022 'Onderwijs' een mooie kans om meer ervaring op te doen in het samenwerken met onderwijs, en het bewustzijn rond deze ICE-praktijk te vergroten.

Rapportage

2018-2019

Rapportering

Wat is er in de rapporteringsperiode (dit betekent het voorbije kalenderjaar en het lopende jaar tot het moment van rapporteren) gedaan om een levendige toekomst te verzekeren voor uw erfgoed? Wat loopt goed en wat loopt minder goed? U hoeft niet over alle acties even uitgebreid te rapporteren. U kiest zelf wat voor u het meest relevant of prioritair is geweest in de rapporteringsperiode. De erfgoedzorg waar u sterker op heeft ingezet, kan u uitgebreider toelichten dan de acties die voor u minder belangrijk waren. Ook vragen wij u om telkens te duiden wat goed loopt en wat minder goed gaat.

- Het erfgoed beoefenen

In 2018 werden de eerste stappen gezet voor de oprichting van reuzendragerswerking ReuzenMechelen, getrokken door enkele geëngageerde individuen en ondersteund door de dienst Musea & Erfgoed Mechelen. De krijtlijnen hiervoor waren vooraf al uitgetekend. 2018 werd gedoopt tot een wervingsjaar. Er waren twee publieksmomenten (tijdens Erfgoeddag en Open Monumentendag) waarbij de vereniging actief op zoek ging naar nieuwe reuzendragers. In oktober 2018 volgde een eerste Reuzendag, een open info- en leermoment, waarbij zowel de historie van de reuzen aan bod, een brainstormsessie over het verdere verloop en een praktisch luik met tips over het dragen van een reus. In november namen de reuzen voor het eerst deel aan de traditie Sinte-Mette zingen. In 2019 kwamen de reuzen voor het eerst in jaren regelmatig naar buiten. Dit gebeurde zowel op vraag van externen als op eigen initiatief de vereniging. Een greep uit de meest memorabele publieke activiteiten van de Mechelse reuzen: - 06/01/19 het PODvisfestival met de Walvis: in het kader van sensibilisering voor het geheel van de ommeegangstraditie werd de walvis door enkele vrijwilligers van de jonge reuzendragersgemeenschap gedragen tijdens het Mechelse cultuurfestival PODvis. De Mechelse reuzentrein bevat naast de historische en nieuwe reuzen ook figuren zoals het 'rad van fortuin' en het schip van oorlog. Voor de editie van 2013 werden twee verdwenen figuren, nl. de Draak en de Walvis hermaakt door figurentheatermaker Paul Contryn. - 19/03/19 een schoolbezoek (zie onderdeel sensibilisering) - 28/04/2019 Erfgoeddag - 07/07/19 de reuzenstoet in Nieuwpoort - 31/07/19 de openingsparade van de nieuwe bibliotheek - 11/11/19 het Sinte Mette zingen

- Archiefzorg

De reuzendragers werden opgeleid over hoe ze op een veilige manier met dit historische erfgoed moeten omgaan, wat de kwetsbare punten zijn en hoe ze de transport- en bewaarhoezen moeten aanbrengen. Deze werden in 2018 gemaakt door een medewerker van Musea & Erfgoed in tyvek. Gezien de reuzen na jaren van immobiliteit opnieuw vaker buiten kwamen was dit noodzakelijk. In 2019 werd een samenwerking gegaan met het toenmalige Arbeidszorg (vandaag AMAI). Enkele mensen uit de sociale werkplaats maakten twee reuzenregenjassen uit stof die gerecupereerd werd uit festivaltenten. De jassen werden getoond op Erfgoeddag en werden voor het eerst gebruikt tijdens de regenachtige Sinte Mette op 11 november 2019.

- Documenteren

ReuzenMechelen documenteert de acties van het afgelopen jaar via hun eigen Facebookpagina (meer info zie onder communicatie). Voor Erfgoeddag 2018 werd er in opdracht van Musea & Erfgoed Mechelen een film ontwikkeld waarbij alle deelnemers de kans kregen hun werking uitgebreid voor te stellen. Ook ReuzenMechelen kwam aan bod.

- Communicatie

In 2018 ondersteunde Musea & Erfgoed bij de aanmaak van een huisstijl voor ReuzenMechelen, een eigen website, e-mailadres, facebookpagina, T-shirts met logo en flyers om te verdelen. ReuzenMechelen nam het beheer van de communicatiekanalen volledig over en communiceert zelfstandig over evenementen. Door de nauwe samenwerking met Musea & Erfgoed Mechelen/Museum Hof van Busleyden deelt het museum de content over ReuzenMechelen op sociale media regelmatig, wat het bereik van de vereniging vergroot. Verder weet ook de pers ReuzenMechelen regelmatig te vinden. Zo verschenen er in 2018 ongeveer 13 artikels over hen, in 2019 11 artikels. Dankzij bovenstaande initiatieven heeft ReuzenMechelen een steeds groter bereik en vergaart de 'vergeten' Mechelse traditie van het reuzendragen meer en meer bekendheid. Dit uit zich in de eerste plaats door middel van het stijgend aantal aanvragen dat de reuzendragersvereniging krijgt.

- Sensibilisering

Een mooi voorbeeld rond sensibilisering in 2018-2019 was het reuzenbezoek op school. Toen de Mechelse reuzen in 2018 voor het eerst deelnamen aan het kinderfeest Sinte-Mette werd hier een kleurwedstrijd aan gekoppeld. De prijs: een reuzenbezoek op school. Zo bezochten drie kinderreuzen de Sint-Jozef Colomaschool in Mechelen tijdens het jaarlijkse schoolfeest in maart 2019. De hele school voerde samen met de reuzen een reuzendans uit. Nadien werd er tijd vrijgemaakt om in kleinere groepen kennis te maken met de reuzen en hun dragers en konden er vragen gesteld worden. Ook de pers was ruim vertegenwoordigd. Vele kinderen gaven aan dat ze voordien de reuzen niet kenden. Maar alle kinderen beleefden een onvergetelijke dag. Vanaf november 2019 maakte ReuzenMechelen deel uit van de opstelling Mensen Maken De Stad in het museum Hof van Busleyden, waarbij telkens drie Mechelse organisatie gepresenteerd worden. Als onderdeel van de expositie

werd een filmpje ontwikkeld met een documentaire insteek waarin de organisatie zichzelf voorstelt. De opstelling zal anderhalf jaar lang te zien zijn in het museum.

- Doorgeven

Tijdens publieksacties wordt er steeds tijd vrijgemaakt om bezoekers van het evenement te laten kennismaken met de reuzen. De mensen worden uitgenodigd om (onder begeleiding) de binnenkant van de reus te bekijken en er eventueel een stukje mee te wandelen. Ondertussen vertellen de begeleiders de historie van de reuzen.

Zijn er in de rapporteringsperiode kansen gegroeid voor het voortbestaan van uw erfgoed? (Denk hierbij bv aan trends, bewegingen of hypes, groeiende internationale aandacht, interesse vanuit het onderwijs, etc) ...

De opstart van de feitelijke reuzendragersvereniging ReuzenMechelen dateert pas van 2017, maar het enthousiasme voor de reuzen, dat met de Ommegang van 2013 terug werd aangewakkerd breidt steeds verder uit; de bovenvermelde acties bewijzen dat de jonge erfgoedgemeenschap rond de Mechelse Reuzen steeds actiever zelf het uitdragen van de traditie opneemt, los van de ondersteuning van het museum.

Zijn er in de rapporteringsperiode bedreigingen gegroeid voor het voortbestaan van uw erfgoed? (Denk hierbij bv aan nieuwe regelgeving, veranderende publieke opinie, etc)

De vernieuwde dynamiek van de nieuwe reuzendragersvereniging houdt op tweeërlei vlak een risico in voor de traditie.

De feitelijke vereniging rond de reuzendragers is vrij jong en kon tot nu toe rekenen op intensieve ondersteuning vanuit Musea & Erfgoed om echt een vlucht te nemen. Dat vraagt ook een dynamisch eigen bestuur dat een groot deel nieuwe verantwoordelijkheden dient op te nemen. De groep bestond bij de start uit enkele enthousiastelingen met een groot hart voor het erfgoed, maar met minder veel vrije tijd waardoor het engagement fluctueerde. Na enig verloop bij het bestuur is er momenteel een zeer competente coördinator opgestaan waardoor het probleem lijkt verholpen en dat ons goede hoop geeft voor de ambitie voor de komende jaren.

Daarnaast is er ook de regelgeving die groeide uit de bezorgdheid kort na de Ommegang van 2013 dat de Reuzen, omwille van hun populariteit na de stoet zouden gevraagd worden voor allerhande communicatieve gelegenheden, los van enige geworteldheid binnen een erfgoedgemeenschap. Nu de jonge erfgoedgemeenschap niet alleen méér draagvlak en enthousiasme creëert maar ook getuigd van voldoende eigen draagkracht is een evaluatie van die regelgeving aan de orde en kan een deel van de verantwoordelijkheid waar voorheen het zwaartepunt bij Musea & Erfgoed lag verschuiven naar de vereniging.

Waar zal u de komende twee jaar op inzetten om een levendige toekomst te verzekeren voor uw erfgoed? We vragen u om even vooruit te kijken en de acties op te noemen die voor u belangrijk zullen zijn in de komende rapporteringsperiode. Net zoals bij vraag 1 kiest u zelf wat voor u het meest relevant of prioritair zal zijn in de komende rapporteringsperiode. De erfgoedzorg waar u sterk op zal inzetten, kan u uitgebreider toelichten dan de acties die voor u minder belangrijk zullen zijn.

Het focuspunt in de periode 2020-2021 wordt het inzetten op het uitwerken van een goed zorgkader. Hieronder verstaan we enerzijds een evaluatie en optimalisatie van zorg o.a. door nieuwe transporthoezen te creëren in samenspraak met AMAI (het voormalige Arbeidszorg), en anderzijds een goed afsprakenkader rond het vaker kunnen uitgaan van de historische reuzen, al dan niet in combinatie met het bijeenbrengen van een nieuwe stuurgroep.

Verder biedt ook de communicatie en sensibilisering via onder meer sociale mediakanalen verdere exploitatiemogelijkheden, en moet er sterk ingezet worden op ledenuitbreiding om het voortbestaan van de vereniging te verzekeren.

Rapportage 2014

Rapportering Inventaris Vlaanderen voor immaterieel cultureel erfgoed 2014

De Mechelse Ommegang en Ommegangsreuzen – Borgingsmaatregelen

1/ Identificatie en documentatie

Documentatie & inventarisatie Mechelse Ommegang en Ommegangsreuzen

2012-2013

- **Audiovisuele verslaggeving:** Alle activiteiten en projecten die in de aanloop naar het uitgaan van de Mechelse Ommegang anno 2013 plaatsvonden, alsook het uitgaan van de Ommegang zelf, werden gedocumenteerd in een audiovisuele verslaggeving. Klik [hier](#) voor meer info.

2012

- **Interviews en waarderingsgroepen:** De Erfgoedcel Mechelen testte begin 2012 een nieuwe methodiek voor het in kaart brengen van immaterieel cultureel erfgoed uit op het fenomeen van de Mechelse Ommegang en de Ommegangsreuzen. Twee onderdelen van deze methodiek zijn het afnemen van interviews met een aantal belangrijke zegspersonen en het houden van focusgesprekken, de zogenaamde waarderingsgroepen. Binnen deze groepen, met vertegenwoordigers van erfgoed- en socio-culturele verenigingen, wordt vooral gepeild naar de waardering van het fenomeen. De interviews werden integraal opgenomen en worden bewaard door de Erfgoedcel Mechelen en het Stadsarchief. Van de waarderingsgroepen werd schriftelijk verslag genomen. Ook deze verslagen worden bewaard in het archief van de Erfgoedcel en in het Stadsarchief.

2003

- **Mechelse beeldbank www.beeldbankmechelen.be:** Het project van de Regionale Beeldbank behelst algemeen de digitalisering en beschrijving van oude foto's, prentkaarten, geografische kaarten en ander beeldmateriaal van Mechelen en omliggende regio. Al dit materiaal wordt in een online databank ter beschikking gesteld, wat bijdraagt tot een duurzame bewaring en toegankelijke ontsluiting voor een ruim/breed publiek. In de beeldbank worden ook gedigitaliseerde historische en recente foto's en afbeeldingen van de Mechelse Ommegang en de Ommegangsreuzen ontsloten.
- **Verhalenkrantje Pro Memorie over de Mechelse Ommegang en Ommegangsreuzen:** Binnen de publicatiereeks Pro Memorie (verhalenkrantjes) van de Erfgoedcel Mechelen verscheen n.a.v. de tentoonstelling 'Mechelen Stoetenstad' - een nummer rond stoeten en processies in Mechelen. In dit nummer komt ook de Mechelse Ommegang aan bod. Mechelaars vertellen er verhalen en herinneringen over de Mechelse Ommegang.

2012-2013

- De **audiovisuele verslaggeving:** klik [hier](#).

2012

- **Interviews en waarderingsgroepen:** Alle interviews die in dit kader zijn afgenomen, werden opgenomen en zullen gedeponeerd worden in het Stadsarchief van Mechelen. Via de methodiek van interviews en waarderingsgroepen hebben we een omgevingsanalyse van het immaterieel erfgoedelement Mechelse Ommegang en Ommegangsreuzen kunnen opmaken. De resultaten werden ook benut om het aanvraagdossier voor de Inventaris Vlaanderen van

het Immaterieel Cultureel Erfgoed op te maken. De traditie rond dit element wordt door de methodiek van de interviews en de waarderingsgroepen op een dynamische wijze gedocumenteerd. Vooral via de waarderingsgroepen, waarin bij verschillende organisaties en personen uit Mechelen en omgeving gepeild wordt naar de waardering en beleving van de Mechelse Ommegang en Ommegangsreuzen, levert veel materiaal op rond het draagvlak, de dynamiek en beleving van het ICE element en/of de traditie bij de Mechelaars.

2003

- Het project **Regionale Beeldbank**: het instrument is laagdrempelig en gebruiksvriendelijk; het maakt zoekacties eenvoudig door een zoekmodule met vrij te kiezen trefwoorden, naast een gestructureerde trefwoordenlijst. De Regionale Beeldbank telt maandelijks gemiddeld 2.730 bezoeken. Meer dan 7.600 mensen registreerden zich om de nieuwsberichten van de Beeldbank te ontvangen.
- Dit nummer van **Pro Memorie** is gebaseerd op herinneringen van Mechelaars aan stoeten en processies. Alle interviews die voor dit nummer zijn afgenomen, worden op minidisk bewaard en zijn gedocumenteerd met een identificatiefiche, bandinhoudsfiche, interviewfiche ... Hierdoor werden mondelinge bronnen gecreëerd. Deze bronnen worden bewaard voor latere generaties en ontsloten voor het publiek in Pro Memorie. Op deze manier worden Mechelaars op een toegankelijke wijze in contact gebracht met het immaterieel erfgoed rond stoeten en processies, de tradities en gebruiken daarrond. Van het nummer werden ca. 1200 exemplaren verkocht.

Periode: na 2003

Website: <http://www.beeldbankmechelen.be>

Audiovisuele verslaggeving Mechelse Ommegang en Ommegangsreuzen

BESCHRIJVING

Alle activiteiten en projecten die in de aanloop naar het uitgaan van de Mechelse Ommegang anno 2013 plaatsvonden, alsook het uitgaan van de Ommegang zelf, werden gedocumenteerd in een audiovisuele verslaggeving. Het restauratieproces van de Mechelse Ommegangsfiguren vormt een heel belangrijk onderdeel van de audiovisuele verslaggeving. Zowel de restauratie van de reuzenhoofden en -handen als het opnieuw in wilgentenen vlechten van de draagconstructies werd uitvoerig gedocumenteerd. De volledige documentatie wordt op termijn in bewaring gegeven bij het Stadsarchief Mechelen. Van de Ommegang zelf werd een montage op dvd gemaakt. Alle vrijwilligers van de Ommegang hebben hiervan een exemplaar ontvangen. Daarnaast wordt de dvd ook te koop aangeboden.

EFFECTIVITEIT

De audiovisuele verslaggeving documenteert het voorbereidings- en het restauratieproces uitvoerig en op een duurzame wijze met het oog op een lange termijnbewaring. Op regelmatige tijdstippen worden delen van deze documentatie ontsloten voor het publiek via sociale media en de website. Zo betrekken we de Mechelaars en geïnteresseerden bij het proces achter de schermen. Voor de tentoonstelling over de Mechelse Ommegang op Erfgoeddag werd een filmpje samengesteld dat de bezoekers een blik gaf op het voorbereidings- en restauratieproces van de Ommegang. De tentoonstelling trok op Erfgoeddag ruim 910 bezoekers.

Periode: 2012 tot 2013

2/ Onderzoek

Onderzoek Mechelse Ommegang en Ommegangsreuzen

BESCHRIJVING

2012-2013

- **Conditierapport Mechelse ommegangsreuzen en stratigrafisch onderzoek:** vóór de restauratie van de Mechelse ommegangsreuzen en het Ros Beiaard maakte de restauratrice Geneviève Hardy een conditierapport met schaderapportering op. Dit vormde voor een groot deel de basis voor de restauratie. Daarnaast voerde zij ook een stratigrafisch onderzoek uit op de hoofden en handen van de Mechelse reuzen, met als doelstelling een mogelijke datering. Dit onderzoek resulteerde eveneens in een rapport.

Vanaf 2003

Publicaties: Van 20 september tot en met 14 december 2003 liep in de stedelijke musea Hof van Busleyden en Schepenhuis een tentoonstelling naar aanleiding van 700 jaar Peisprocessie: 'Mechelen Stoetenstad'. Voor deze tentoonstelling werd ook de publicatie *'Stoetenstad. 700 jaar optochten en processies in Mechelen'* gerealiseerd. In deze publicatie is een artikel gewijd aan stedelijke ommegangen met een focus op de Mechelse Ommegang. Er bestaan ook verschillende oudere publicaties over de Mechelse reuzen en de Ommegang.

EFFECTIVITEIT

2012-2013: Conditierapport - Het conditierapport en stratigrafisch onderzoek dragen bij tot een duurzame en verantwoorde documentatie en onderbouwing van het restauratieproces. Deze twee rapporten zullen ook door het Stadsarchief Mechelen bewaard worden. Ook al heeft deze borgingsmaatregel betrekking op het materiële erfgoed verbonden aan de immaterieel erfgoedtraditie, het toont wel aan hoe het team achter de Ommegang 2013 met dit erfgoed omgaat. De onderzoeken zijn ook voor een groot deel bepalend geweest voor de artistieke keuzes bij de restauratie van de Mechelse Ommegangsreuzen en het Ros Beiaard.

Vanaf 2003: Publicaties - Het boek 'Mechelen Stoetenstad' werd op 500 exemplaren gedrukt. In deze publicatie werd historische kennis over o.a. de Mechelse Ommegang op overzichtelijke wijze gebundeld en ontsloten voor het publiek.

Periode: na 2003

3 / Communicatie en sensibilisering

Communicatie- en sensibilisatie-acties Mechelse Ommegang en Ommegangsreuzen

BESCHRIJVING

2014

- **Reuzenommegang Deurne en vijfde Mechelse Gildejuweel:** De twee nieuwe reuzen Noa en Amir liepen in september mee in de Reuzenommegang Deurne en in de stoet van het vijfde Mechelse Gildejuweel in Mechelen.
- **Cultuurmarkt, Fortbom, UiT zonder uitlaat:** Deze zomer was de draak van de Mechelse Ommegang aanwezig op de Cultuurmarkt in Antwerpen en op het theaterfestival Fortbom in Mortsel. De eenhoorn liep rond tijdens de UiT zonder uitlaat in Mechelen.
- **Erfgoedmobiel 'Grenzeloze Ommegang' (24/04/14 - 10/08/14):** De Erfgoedmobiel in de vitrineruimte van Lamot presenteert het erfgoed uit de Mechelse regio op een verrassende

manier aan het publiek. De expo 'Grenzeloze Ommegang' blikt terug op de participatie van diverse gemeenschappen aan de Ommegang en de weerspiegeling hiervan in de unieke kostuums van de figuranten. Regisseur Michael De Cock maakte, vanuit een verhaal rond erfgoed, de identiteit van de stad zichtbaar. De Mechelse Ommegang was een feest voor en door iedereen, met respect voor de traditie en het erfgoed maar ook met aandacht voor de veranderde en diverse samenleving. De creatie van nieuwe figuren (draak, walvis, eenhoorn, twee nieuwe reuzen Noa en Amir) en de nieuwe kostuums illustreren dit. Deze expo sluit aan op het thema van Erfgoeddag 2014 (Grenzeloos) en steunt mee het Mechelse jaarthema 'De mensen maken de stad', dat de diversiteit in de stad een gezicht geeft.

2013

- **Inschrijving vriendjes reuzenkinderen in bevolkingsregister stad Mechelen (8/6/'13):** [klik hier](#).
- **Tentoonstelling Mechelse Ommegangsfiguren in een hedendaags kleedje (18/4/'13 - 26/5/'13):** In de Erfgoedmobiel (vitrineruimte van het Congres- en Erfgoedcentrum Lamot) vond ter gelegenheid van Erfgoeddag 2013 een tentoonstelling plaats over een aantal Mechelse Ommegangsfiguren. Deze figuren waren te zien in een volledig nieuwe outfit. De Mechelse reuzenkinderen kregen allen een hedendaags pakje, gebreid en gehaakt door de Mechelse wildbreiers en -hakers. De figuren van het Rad van Fortuin kregen een actuele look door gestikte kostuums van de stikbitchen (alternatief naaiatelier, meisjes tussen 14 en 25 jaar). In de tentoonstelling toonden we ook oude en nieuwe foto's van de Mechelse Ommegang en de Ommegangsfiguren. Het voorbereidende proces rond de Ommegang werd aan het publiek getoond in een documentaire.
- **Mechels Ommegangsschip geadopteerd door Syntra:** Om het Schip van Oorlog van de Mechelse Ommegang in zijn oude glorie te herstellen, werd een beroep gedaan op studenten van de avondopleiding schilderkunst van Syntra-AB Campus Mechelen. Het Schip werd door hen geadopteerd en volledig opnieuw geschilderd. Zij hebben deze opdracht ingevoegd in hun lessenpakket (practicum).
- **Mechelse Ommegangsmuziek op de beiaard (1/4/'13 - 30/9/'13):** De beiaard van de Sint-Romboutstoren speelt telkens op het uur het Vier gebroederslied en op het half uur het Reuzenlied. Dit in de aanloop naar de Hanswijkcavalcade Mechelen. Deze optocht bestaat uit de Cavalcade, een religieus historische stoet, en de Mechelse Ommegang. Met deze muzikale actie herinneren we de Mechelaar elke dag aan dit unieke gebeuren.
- **Facebookpagina Mechelse Ommegang:** Om opnieuw draagvlak bij de Mechelse bevolking te creëren en participatie te stimuleren heeft de Mechelse Ommegang een [facebookpagina](#). Op deze pagina wordt op regelmatige basis verslag gedaan van de verschillende stappen in de voorbereiding, restauratie en het artistieke proces van de Mechelse Ommegang. Het medium facebook bevordert de dialoog en interactie met de Mechelaars.
- **Lezingen (13/6/13):** De Erfgoedcel Mechelen houdt ieder jaar lezingenreeksen onder de noemer Soirée Lamot. Deze reeksen clusteren telkens vier lezingen rond een centraal thema. In 2013 werd een lezingenreeks georganiseerd waarbinnen de Mechelse Ommegang en de Ommengangsreuzen aan bod komen.

2012

- **Mechelse Ommegangsfiguren geadopteerd door wildbreiers, -hakers en de stikbitchen (1/1/'12-31/5/'13):** De Mechelse wildbreiers en -hakers 'Knit the bib' adopteerden begin 2012 de reuzenkinderen in het kader van een samenwerkingsproject met de Erfgoedcel Mechelen. De wildbreiers en -hakers staken voor Erfgoeddag 2013 de reuzenkinderen in een hedendaags kleedje. Ook bewoners van de instelling Borgerstein (vzw Borgerstein omvat drie afdelingen: gehandicaptenzorg, ouderenzorg en sociaal-economische tewerkstelling) breiden delen van de outfit. Daarnaast namen de stikbitchen (alternatief naaiatelier binnen H30, een artistieke werkplaats voor jongeren) de figuren van het Rad van Fortuin onder

handen. Het Rad van Fortuin werd samen met de drie reuzenkinderen tentoongesteld in het Congres- en Erfgoedcentrum Lamot op Erfgoeddag 2013. Aan dit project was ook een 'work in progress' luik gekoppeld. Om de nodige wol, stoffen, lakens, garen, enz. voor dit project te verzamelen werd o.a. een oproep gedaan naar de Mechelse bevolking. voorbereiding, restauratie en het artistieke proces van de Mechelse Ommegang.

- **Bewerking van het reuzenlied (vanaf 18/10/'13):** Op vraag van de Erfgoedcel Mechelen bewerkte de Mechelse hiphopper en filmmaker Saïd Aghassai, in Mechelen beter gekend als Pita, het alom gekende reuzenlied. Saïd heeft heel wat beroepservaring als jeugdwerker, geluidstechniker, animator, tienerwerker en cultureel bemiddelaar. Hij is erg begaan met jongeren en meer specifiek met de Mechelse jeugd. Bij het bewerkte lied hoort ook een videoclip die Pita samen met enkele studenten van Thomas More (voorheen Lessius Mechelen) maakte: Indi Vandyck, Julie Van Dooren, Annelies Roosen, Dominique Turnbull en Eline De Becker. Het reuzenlied werd in de versie van Pita verrijkt met een Mechels couplet.

2011

- **Tentoonstelling Hanswijkcavalcade, Mechelse Ommegang en Ommegangsreuzen:** De tentoonstelling HanswijknOstalgie vond in 2011 plaats in de crypte van de Hanswijkbasiliek. In deze tentoonstelling werden tekeningen en schetsen van de Hanswijkcavalcade door Alfred Ost getoond. Veel van deze tekeningen hadden echter ook de Ommegang als onderwerp (omwille van de koppeling van de Hanswijkcavalcade aan de Ommegang). Aan de tentoonstelling werd ook een participatief luik gekoppeld met een oproep bij de Mechelse bevolking naar tekeningen van Alfred Ost. Op de sociale media site [Mechelen blogt](#) bracht dit heel wat interactie teweeg.

2006

- **Tentoonstelling Mechelse Ommegangsreuzen:** Naar aanleiding van de opname van de Ommegangsreuzen op de UNESCO Representatieve Lijst van het Immaterieel Cultureel Erfgoed van de Mensheid werden in april 2006 de Ommegangsreuzen tentoongesteld in het Congres- en Erfgoedcentrum Lamot. De website van het Erfgoedcentrum schetste kort de geschiedenis van de Mechelse reuzen en gaf toelichting bij de opname op de UNESCO Representatieve Lijst. Een kleine wedstrijd peilde naar de kennis van de bezoekers m.b.t. de gezamenlijke leeftijd van de tentoongesteldereuzenfamilie. Op Paaszondag bekeek een honderdtal bezoekers in het auditorium films van de Cavalcade van 1938, het Torenfeest van 1950, de Bloemen- en groentecorso van 1974, de Cavalcade van 1988 en de Ommegang en reuzenoptocht van 2000. Van al deze films kon de Erfgoedcel digitale kopies maken dankzij de medewerking van enthousiaste Mechelse filmers/filmliefhebbers. Kinderen bouwden een reus tijdens het kinderatelier 'Stoetenstad' van de Stedelijke Musea, eveneens in het Erfgoedcentrum.

EFFECTIVITEIT:

2014

- **Reuzenommegang Deurne en vijfde Mechelse Gildejuweel:** De twee reuzen Noa en Amir liepen mee in de twee stoeten. Op deze wijze kwamen de beide reuzen opnieuw in het straatbeeld en werd de techniek van het dragen van de reuzen levend gehouden. In de communicatie over beide evenementen werd meer achtergrondinformatie over de twee reuzen en breder over de Mechelse Ommegang meegegeven.
- **Cultuurmarkt, Fortbom, UiT zonder uitlaat:** Door mee te doen aan deze evenementen traden de draak en de eenhoorn opnieuw voor het voetlicht. In de communicatie over de evenementen werd meer achtergrondinformatie over de draak en de eenhoorn en breder over de Mechelse Ommegang meegegeven.

- Tijdens Erfgoeddag bezochten 900 bezoekers de **Expo 'Grenzeloze Ommegang'**. Deze borgingsmaatregel illustreert een actuele omgang met de immaterieel erfgoedtraditie van de Mechelse Ommegang. De expo blijft toegankelijk tot 10 augustus maar er worden geen bezoekerscijfers meer genoteerd. Er zijn een aantal vragen binnengekomen van scholen die de expo willen bezoeken en daarbij ook de kamishibai over de Mechelse Ommegang willen uitleenen.

2013

- **De tentoonstelling** trok op Erfgoeddag ruim 910 bezoekers. Deze borgingsmaatregel illustreert een actuele omgang met de immaterieel erfgoedtraditie van de Mechelse Ommegang. De tentoonstelling bracht de reuzen en het Rad van Fortuin opnieuw onder de Mechelaars. Er werd draagvlak gecreëerd. Een aantal Mechelse basisscholen brachten een bezoek aan de tentoonstelling.
- **Adoptie schip:** Door deze actie wordt draagvlak gecreëerd bij een groep mensen die anders misschien niet bereikt zou worden. Door de adoptie van het Schip van Oorlog verhoogt de betrokkenheid bij de studenten van Syntra. Het Schip wordt iets 'van hen'.
- **Beiaard:** Met deze borgingsmaatregel wordt opnieuw draagvlak gecreëerd bij de Mechelse bevolking. Op een laagdrempelige wijze wordt de Ommegang in het dagelijks leven van de Mechelaars binnen gebracht (ieder half uur en ieder uur van de dag).
- **Facebook:** De facebookpagina van de Mechelse Ommegang is een actie om opnieuw draagvlak voor de Mechelse Ommegang te creëren en participatie te bevorderen bij de Mechelaars en geïnteresseerden. Via dit sociale mediakanaal wordt de Ommegang opnieuw bij de Mechelaars gebracht. Het medium facebook bevordert de dialoog en interactie met de Mechelaars.
- **Lezingen:** De Soirée Lamotlezing over de Mechelse Ommegang trok 83 geïnteresseerden. Op de website van de Erfgoedcel Mechelen wordt de presentatie van de lezing digitaal aangeboden, wat een ruimer bereik bevordert. Het historische luik van lezing ontsloot de gebundelde kennis over de Mechelse Ommegang. Het panelgesprek na de lezing zorgde voor sensibilisering over de omgang met immaterieel cultureel erfgoed en het dynamische karakter ervan. De aanwezigen kregen ook een kijkje achter de schermen.

2012

- **Wildbreiers, -hakers en de stickbitchen:** De verschillende oproepen naar de Mechelse bevolking via o.a. sociale media kanalen, RTV Mechelen, de Gazet van Antwerpen - editie Mechelen, De Streekkrant, enz. kregen veel respons. Veel Mechelaars deponeerden wol en meldden zich aan als kandidaat-breier of -haker. Met deze borgingsmaatregel werd opnieuw draagvlak gecreëerd voor de Mechelse Ommegangfiguren. Door de adoptie van de Ommegangfiguren door de wildbreiers en de stickbitchen verhoogt de rechtstreekse betrokkenheid van deze groepen. Zij beschouwen de reuzenkinderen en het Rad van Fortuin als iets 'van hen'.
- De **bewerking van het reuzenlied** door Saïd Aghassaiy, in Mechelen beter gekend als Pita, werd tijdens een persconferentie op 18 oktober 2012 gelanceerd. Op deze persconferentie was heel wat media aanwezig. Het lied werd goed opgepikt door de pers en kreeg in verschillende mediakanalen positieve aandacht. Door deze actie werd dit waardevolle en unieke stuk erfgoed opnieuw onder de Mechelaars gebracht. Eén van de doelstellingen van deze actie was het creëren van draagvlak creëren bij de jongere generaties in Mechelen.

2011 - De tentoonstelling HanswijknOstalgie trok 2689 bezoekers. Daarnaast zorgde ook de sociale media site Mechelen blogt voor heel wat interactie. Veel Mechelaars kwamen op die manier in contact met dit immaterieel cultureel erfgoed.

2006 - tentoonstelling: Op Paaszondag bekeek een honderdtal bezoekers in het auditorium films van de Cavalcade van 1938, het Torenfeest van 1950, de Bloemen- en groentecorso van 1974, de

Cavalcade van 1988 en de Ommegang en reuzenoptocht van 2000. Van al deze films maakte de Erfgoedcel digitale kopieën, in functie van een meer duurzame bewaring. De tentoonstelling vond plaats in publieke ruimte zodat veel toevallige bezoekers in contact kwamen met dit erfgoed en hierbij duiding kregen.

Periode: 2006

Externe media:

<http://www.youtube.com/watch?v=rw-f8aQJySQ>

Inschrijving vriendjes reuzenkinderen in bevolkingsregister stad Mechelen

Beschrijving:

Op zondag 25 augustus en zondag 1 september 2013 trok de Hanswijkcavalcade Mechelen door de stad. Een unieke gebeurtenis die maar één keer om de 25 jaar plaatsvindt. De Hanswijkcavalcade Mechelen bestaat uit twee optochten: de Hanswijkcavalcade, het religieuze-historische luik, en de Ommegang, het wereldse luik. Belangrijke figuren in de Mechelse Ommegang zijn de reuzen. De Mechelse reuzenfamilie bestaat uit grootvader reus, moeder en vader reus en de drie kinderen Janneke, Mieke en Klaaske. Voor deze editie van de Ommegang kregen de reuzenkinderen er twee nieuwe vriendjes bij: een jongen, Amir en een meisje, Noa. Amir en Noa werden op 8 juni 2013 officieel ingeschreven in het bevolkingsregister van de stad Mechelen door burgemeester Bart Somers en de kinderborgemeester Salma Abraray. De twee reuzen zijn van de hand van Geneviève Hardy, restauratrice en beeldhouwster.

Effectiviteit:

Door de inschrijving van de twee nieuwe reuzen in het bevolkingsregister, werden zij eigen gemaakt bij de Mechelaars, en vooral bij kinderen. Deze borgingsmaatregel was een symbolische actie waarbij het stadsbestuur van Mechelen de nieuwe reuzen verwelkomt onder zijn inwoners. Dit toont ook het belang aan dat de stad hecht aan de Mechelse reuzen en de Ommegang. De actie werd heel goed opgepikt door de pers. Via de facebookpagina van de Mechelse Ommegang kwamen heel wat reacties op de actie.

Periode: 8 juni 2013

4/ Overdracht

Overdracht Mechelse Ommegang en Ommegangsreuzen

BESCHRIJVING

2014

- **Stuurgroep Mechelse Ommegang:** In 2014 stelde de Erfgoedcel Mechelen een stuurgroep samen rond de Mechelse Ommegang. De stuurgroep denkt mee na over de toekomst van de Mechelse Ommegang en tekent een visie uit rond de omgang met deze immaterieel erfgoedtraditie.
- **Facebookgroep Mechelse Reuzen:** Een aantal Mechelse reuzendragers hebben op facebook de groep Mechelse reuzen in het leven geroepen. Dit om enerzijds meer mensen warm te maken om de Mechelse reuzen te dragen en te koesteren, anderzijds om, na afloop van het uitgaan van de Mechelse Ommegang in 2013, de traditie van de Mechelse reuzen levend te houden. Zo hebben leden van deze groep in september 2014 de twee nieuwe reuzen Noa en

Amir gedragen tijdens de reuzenommelgang in Deurne en het vijfde Mechelse Gildejuweel. Hiervoor lanceerden zij zelf ook een oproep op de facebookpagina. De erfgoedcel Mechelen ondersteunt dit initiatief.

2013

- **Workshop 'masker maken'** (04/'13 en 05/'13): Workshop voor het vijfde en zesde leerjaar van een aantal Mechelse basisscholen. Van het hoofd van kinderreus Mieke werd een mal gemaakt, waarvan vervolgens 250 maskers gegoten werden. Tijdens de workshop beschilderden de kinderen deze maskers. Ze kregen tevens het basisverhaal van de restauratie van de hoofden van de Mechelse Ommegangsreuzen te horen. Daarna gingen ze zelf aan de slag om van hun masker een Mechelse Ommegangsreus te maken. Vijftig van deze maskers zullen tijdens de Mechelse Ommegang gebruikt worden door de kinderen van het kinderkoor.
- **Kamishibai Mechelse Ommegang en Ommegangsreuzen** (vanaf 05/'13): klik [hier](#).

Effectiviteit:

2014

- **Stuurgroep Mechelse Ommegang:** De stuurgroep Mechelse Ommegang levert input voor de ontwikkeling van een visie en beleid rond de dynamische, hedendaagse omgang met de traditie van de Mechelse Ommegang.
- **Facebookgroep Mechelse Reuzen:** Via de facebookgroep willen de Mechelse reuzendragers enerzijds meer mensen warm maken om de Mechelse reuzen te dragen en te koesteren, anderzijds om de traditie van de Mechelse reuzen levend te houden en meer zichtbaarheid te geven. De groep telt momenteel 19 leden.

2013

- **Workshop masker maken:** Tien klassen van gemiddeld 21 leerlingen namen deel aan de workshop. Tijdens deze creatieve actie werden kinderen op een speelse wijze ingewijd in de wereld van de restauratietechnieken. Daarnaast creëerde deze actie ook draagvlak rond de Ommegang bij kinderen. Het feit dat verschillende van deze maskers zullen meegaan tijdens de Ommegang, wakkert de betrokkenheid bij en interesse voor de Ommegang aan bij de kinderen en hun ouders. De Ommegang wordt zo ook iets 'van hen'.
- **Kamishibai:** klik [hier](#)

Periode: na april 2013

Externe links:

http://www.erfgoedcelmechelen.be/item.php?itemno=170_325&catid=&lang=NL

<https://www.facebook.com/groups/600112123386021/?fref=ts>

Kamishibai Mechelse Ommegang en Ommegangsreuzen

Beschrijving:

Om de de traditie van de Mechelse Ommegang en de Ommegangsreuzen naar de Mechelse basisscholen te brengen, liet de Erfgoedcel Mechelen een kamishibai maken. De Kamishibai is een Japanse vertelvorm. Er wordt een kastje bij gebruikt dat je het best kan vergelijken met een poppentheater. In dit theatertje passen tekeningen op A3-formaat. Elke tekening geeft een scène van een verhaal weer. De verteller verschuift de prenten zoals in een trage tekenfilm en vertelt ondertussen het verhaal, dat achteraan op de prenten te lezen staat. De dienst Onderwijsondersteuning van de stad Mechelen stimuleert Mechelse basisscholen om met deze

verteltechniek te werken. Deze scholen bezitten ook bijna allemaal een kamishibai-theatertje. De tekeningen voor de kamishibai van de Mechelse Ommegang zijn gemaakt door Gerda Dendooven en het verhaal werd geschreven door Michael De Cock. De kamishibai richt zich tot kinderen van de 3de kleuterklas t.e.m. het vierde leerjaar.

Effectiviteit:

De kamishibai brengt op een ludieke, speelse manier kennis over de Mechelse Ommegang bij jonge kinderen (3de kleuterklas tot en met het 4de leerjaar). In de lesmap met naverwerking wordt differentiatie aangebracht naargelang de leeftijd van de kinderen. Met deze borgingsmaatregel wordt er draagvlak gecreëerd bij de kinderen, de leerkrachten en hopelijk ook bij de ouders van de kinderen. De kamishibai zal ook de komende jaren opnieuw aan de Mechelse scholen worden aangeboden (gratis), aangezien het verhaal bij de prenten niet tijdsgebonden is. De communicatie naar de basisscholen in Mechelen gebeurt via de dienst Onderwijsondersteuning in Mechelen en bereikt alle netten.

Periode: na mei 2013

Externe link: http://www.erfgoedcelmechelen.be/item.php?itemno=170_325&catid=&lang=NL

5/Herlanceren

Mechelse Ommegang en Ommegangsreuzen - participatie van erfgoedgemeenschappen

BESCHRIJVING

Op 25 augustus en 1 september 2013 trok de historische Mechelse Ommegang opnieuw door de straten van Mechelen. Om dit in een actueel kader te plaatsen, werkte Michael De Cock (artistiek leider van theater 't Arsenaal in Mechelen) een hedendaagse scenografie uit. Het accent van de Ommegang 2013 lag vooral op interactie met de Mechelse bevolking. Het participatieve traject was heel belangrijk. Zo werden er samenwerkingen opgezet om interactie met en betrokkenheid van verschillende groepen binnen Mechelen te bekomen (o.a. Thomas More Hogeschool, Figurentheater De Maan, Mechelen Kinderstad, UiT in Mechelen, de Mechelse scholen, wijken en dorpen, Prisma vzw, Het Huis van het Nederlands ...).

Effectiviteit:

Bij de editie 2013 van de Mechelse Ommegang was vooral het participatieve traject heel belangrijk. Zo werden samenwerkingen opgezet om interactie met en betrokkenheid van verschillende groepen binnen Mechelen te bekomen. Vanuit de optiek van ICE vormt de draagkracht van de erfgoedgemeenschappen de essentie van de traditie. De zin van de Mechelse Ommegang, zowel vroeger als nu, eist dat de Mechelaars zich de Ommegang toe-eigenen of zich op zijn minst achter de traditie scharen. Voor sommige doelgroepen, met name jongeren en nieuwe Mechelaars, is de Mechelse Ommegang een nieuw gegeven. Het betrekken van deze doelgroepen bij de Ommegang was bijgevolg geen evidente opdracht. Door echter diverse samenwerkingen op te zetten met heel uiteenlopende Mechelse partners is dit wel gelukt. De Mechelse Ommegang 2013 weerspiegelt het hedendaagse Mechelen, waar alle Mechelaars een plaats in vinden. Op de twee dagen waren ca. 115.000 toeschouwers en meer dan 400 figuranten en medewerkers actief. De Mechelse Ommegang kreeg heel veel media-aandacht, vooral van GvA en de Streekkrant, 1000 zonnen, Radio 2, Knack. Alle Mechelse inwoners werden over de Mechelse Ommegang geïnformeerd via o.a. de Nieuwe Maan (stadsmagazine, komt bij iedere inwoner in de brievenbus), de wijk- en dorpskranten en sociale media.

Periode: 25 augustus tot 1 september 2013

Bestanden: Participatie van erfgoedgemeenschappen NI.pdf

Rapportage 2013

Mechelse ommegang en ommegangsreuzen - Borgingsmaatregelen¹

1. Identificatie en documentatie

Identificatiecode: 000039

Beschrijving:

2012-2013

- **Audiovisuele verslaggeving:** Alle activiteiten en projecten die in de aanloop naar het uitgaan van de Mechelse Ommegang anno 2013 plaatsvonden, alsook het uitgaan van de Ommegang zelf, werden gedocumenteerd in een audiovisuele verslaggeving. Klik [hier](#) voor meer info.

2012

- **Interviews en waarderingsgroepen:** De Erfgoedcel Mechelen testte begin 2012 een nieuwe methodiek voor het in kaart brengen van immaterieel cultureel erfgoed uit op het fenomeen van de Mechelse Ommegang en de Ommegangsreuzen. Twee onderdelen van deze methodiek zijn het afnemen van interviews met een aantal belangrijke zegspersonen en het houden van focusgesprekken, de zogenaamde waarderingsgroepen. Binnen deze groepen, met vertegenwoordigers van erfgoed- en socio-culturele verenigingen, wordt vooral gepeild naar de waardering van het fenomeen. De interviews werden integraal opgenomen en worden bewaard door de Erfgoedcel Mechelen en het Stadsarchief. Van de waarderingsgroepen werd schriftelijk verslag genomen. Ook deze verslagen worden bewaard in het archief van de Erfgoedcel en in het Stadsarchief.

2003

- **Mechelse beeldbank** www.beeldbankmechelen.be: Het project van de Regionale Beeldbank behelst algemeen de digitalisering en beschrijving van oude foto's, prentkaarten, geografische kaarten en ander beeldmateriaal van Mechelen en omliggende regio. Al dit materiaal wordt in een online databank ter beschikking gesteld, wat bijdraagt tot een duurzame bewaring en toegankelijke ontsluiting voor een ruim/breed publiek. In de beeldbank worden ook gedigitaliseerde historische en recente foto's en afbeeldingen van de Mechelse Ommegang en de Ommegangsreuzen ontsloten.

Verhalenkrantje Pro Memorie over de Mechelse Ommegang en Ommegangsreuzen: Binnen de publicatiereeks Pro Memorie (verhalenkrantjes) van de Erfgoedcel Mechelen verscheen n.a.v. de tentoonstelling 'Mechelen Stoetenstad' - een nummer rond stoeten en processies in Mechelen. In dit nummer komt ook de Mechelse Ommegang aan bod. Mechelaars vertellen er verhalen en herinneringen over de Mechelse Ommegang.

Effectiviteit:

2012-2013

- De **audiovisuele verslaggeving:** klik [hier](#).

2012

- **Interviews en waarderingsgroepen:** Alle interviews die in dit kader zijn afgenomen, werden opgenomen en zullen gedeponeerd worden in het Stadsarchief van Mechelen. Via de methodiek van interviews en waarderingsgroepen hebben we een omgevingsanalyse van het immaterieel erfgoedelement Mechelse Ommegang en Ommegangsreuzen kunnen opmaken.

¹ Dit dossier werd naar waarheid samengesteld o.b.v. de door de aanvrager ingevoerde informatie in de databank www.immaterieelerfgoed.be. Alle inhoud & bijlagen zijn daar eveneens te raadplegen.

De resultaten werden ook benut om het aanvraagdossier voor de Inventaris Vlaanderen van het Immaterieel Cultureel Erfgoed op te maken. De traditie rond dit element wordt door de methodiek van de interviews en de waarderingsgroepen op een dynamische wijze gedocumenteerd. Vooral via de waarderingsgroepen, waarin bij verschillende organisaties en personen uit Mechelen en omgeving gepeild wordt naar de waardering en beleving van de Mechelse Ommegang en Ommegangsreuzen, levert veel materiaal op rond het draagvlak, de dynamiek en beleving van het ICE element en/of de traditie bij de Mechelaars.

2003

- Het project **Regionale Beeldbank**: het instrument is laagdrempelig en gebruiksvriendelijk; het maakt zoekacties eenvoudig door een zoekmodule met vrij te kiezen trefwoorden, naast een gestructureerde trefwoordenlijst. De Regionale Beeldbank telt maandelijks gemiddeld 2.730 bezoeken. Meer dan 7.600 mensen registreerden zich om de nieuwsberichten van de Beeldbank te ontvangen.

Dit nummer van **Pro Memorie** is gebaseerd op herinneringen van Mechelaars aan stoeten en processies. Alle interviews die voor dit nummer zijn afgenomen, worden op minidisk bewaard en zijn gedocumenteerd met een identificatiefiche, bandinhoudsfiche, interviewfiche ... Hierdoor werden mondelinge bronnen gecreëerd. Deze bronnen worden bewaard voor latere generaties en ontsloten voor het publiek in Pro Memorie. Op deze manier worden Mechelaars op een toegankelijke wijze in contact gebracht met het immaterieel erfgoed rond stoeten en processies, de tradities en gebruiken daarrond. Van het nummer werden ca. 1200 exemplaren verkocht.

Periode: na 2003

Externe links (publiek): <http://www.beeldbankmechelen.be>

1.1 In de kijker: Audiovisuele verslaggeving Mechelse Ommegang en Ommegangsreuzen

Identificatiecode: 000058

Beschrijving:

Alle activiteiten en projecten die in de aanloop naar het uitgaan van de Mechelse Ommegang anno 2013 plaatsvonden, alsook het uitgaan van de Ommegang zelf, werden gedocumenteerd in een audiovisuele verslaggeving. Het restauratieproces van de Mechelse Ommegangsfiguren vormt een heel belangrijk onderdeel van de audiovisuele verslaggeving. Zowel de restauratie van de reuzenhoofden en -handen als het opnieuw in wilgentenen vlechten van de draagconstructies werd uitvoerig gedocumenteerd. De volledige documentatie wordt op termijn in bewaring gegeven bij het Stadsarchief Mechelen. Van de Ommegang zelf werd een montage op dvd gemaakt. Alle vrijwilligers van de Ommegang hebben hiervan een exemplaar ontvangen. Daarnaast wordt de dvd ook te koop aangeboden.

Effectiviteit:

De audiovisuele verslaggeving documenteert het voorbereidings- en het restauratieproces uitvoerig en op een duurzame wijze met het oog op een lange termijnbewaring. Op regelmatige tijdstippen worden delen van deze documentatie ontsloten voor het publiek via sociale media en de website. Zo betrekken we de Mechelaars en geïnteresseerden bij het proces achter de schermen. Voor de tentoonstelling over de Mechelse Ommegang op Erfgoeddag werd een filmpje samengesteld dat de bezoekers een blik gaf op het voorbereidings- en restauratieproces van de Ommegang. De tentoonstelling trok op Erfgoeddag ruim 910 bezoekers.

Periode: 2012 tot 2013

Externe media (publiek): <http://www.youtube.com/watch?v=yhKoVf6Akjk>

2. Onderzoek Mechelse Ommegang en Ommegangsreuzen

Identificatiecode: 000040

Beschrijving:

2012-2013

- **Conditierapport Mechelse ommegangsreuzen en stratigrafisch onderzoek:** vóór de restauratie van de Mechelse ommegangsreuzen en het Ros Beiaard maakte de restauratrice Geneviève Hardy een conditierapport met schaderapportering op. Dit vormde voor een groot deel de basis voor de restauratie. Daarnaast voerde zij ook een stratigrafisch onderzoek uit op de hoofden en handen van de Mechelse reuzen, met als doelstelling een mogelijke datering. Dit onderzoek resulteerde eveneens in een rapport.

Vanaf 2003

- **Publicaties:** Van 20 september tot en met 14 december 2003 liep in de stedelijke musea Hof van Busleyden en Schepenhuis een tentoonstelling naar aanleiding van 700 jaar Peisprocessie: 'Mechelen Stoetenstad'. Voor deze tentoonstelling werd ook de publicatie 'Stoetenstad. 700 jaar optochten en processies in Mechelen' gerealiseerd. In deze publicatie is een artikel gewijd aan stedelijke ommegangen met een focus op de Mechelse Ommegang. Er bestaan ook verschillende oudere publicaties over de Mechelse reuzen en de Ommegang.

Effectiviteit:

2012-2013: Conditierapport - Het conditierapport en stratigrafisch onderzoek dragen bij tot een duurzame en verantwoorde documentatie en onderbouwing van het restauratieproces. Deze twee rapporten zullen ook door het Stadsarchief Mechelen bewaard worden. Ook al heeft deze borgingsmaatregel betrekking op het materiële erfgoed verbonden aan de immaterieel erfgoedtraditie, het toont wel aan hoe het team achter de Ommegang 2013 met dit erfgoed omgaat. De onderzoeken zijn ook voor een groot deel bepalend geweest voor de artistieke keuzes bij de restauratie van de Mechelse Ommegangsreuzen en het Ros Beiaard.

Vanaf 2003: Publicaties - Het boek 'Mechelen Stoetenstad' werd op 500 exemplaren gedrukt. In deze publicatie werd historische kennis over o.a. de Mechelse Ommegang op overzichtelijke wijze gebundeld en ontsloten voor het publiek.

Periode: na 2003

3. Communicatie- en sensibilisatie-acties Mechelse Ommegang en Ommegangsreuzen

Identificatiecode: 000056

Beschrijving:

2013

- **Inschrijving vriendjes reuzenkinderen in bevolkingsregister stad Mechelen (8/6/'13):** [klik hier](#).
- **Tentoonstelling Mechelse Ommegangsfiguren in een hedendaags kleedje (18/4/'13 - 26/5/'13):** In de Erfgoedmobiel (vitruineruimte van het Congres- en Erfgoedcentrum Lamot) vond ter gelegenheid van Erfgoeddag 2013 een tentoonstelling plaats over een aantal Mechelse Ommegangsfiguren. Deze figuren waren te zien in een volledig nieuwe outfit. De Mechelse reuzenkinderen kregen allen een hedendaags pakje, gebreid en gehaakt door de

Mechelse wildbreiers en -hakers. De figuren van het Rad van Fortuin kregen een actuele look door gestikte kostuums van de stikbitchen (alternatief naaiatelier, meisjes tussen 14 en 25 jaar). In de tentoonstelling toonden we ook oude en nieuwe foto's van de Mechelse Ommegang en de Ommegangsfiguren. Het voorbereidende proces rond de Ommegang werd aan het publiek getoond in een documentaire.

- **Mechels Ommegangsschip geadopteerd door Syntra:** Om het Schip van Oorlog van de Mechelse Ommegang in zijn oude glorie te herstellen, werd een beroep gedaan op studenten van de avondopleiding schilderkunst van Syntra-AB Campus Mechelen. Het Schip werd door hen geadopteerd en volledig opnieuw geschilderd. Zij hebben deze opdracht ingevoegd in hun lessenpakket (practicum).
- **Mechelse Ommegangsmuziek op de beiaard (1/4/'13 - 30/9/'13):** De beiaard van de Sint-Romboutstoren speelt telkens op het uur het Vier gebroederslied en op het half uur het Reuzenlied. Dit in de aanloop naar de Hanswijkcavalcade Mechelen. Deze optocht bestaat uit de Cavalcade, een religieus historische stoet, en de Mechelse Ommegang. Met deze muzikale actie herinneren we de Mechelaar elke dag aan dit unieke gebeuren.
- **Facebookpagina Mechelse Ommegang:** Om opnieuw draagvlak bij de Mechelse bevolking te creëren en participatie te stimuleren heeft de Mechelse Ommegang een [facebookpagina](#). Op deze pagina wordt op regelmatige basis verslag gedaan van de verschillende stappen in de voorbereiding, restauratie en het artistieke proces van de Mechelse Ommegang. Het medium facebook bevordert de dialoog en interactie met de Mechelaars.
- **Lezingen (13/6/13):** De Erfgoedcel Mechelen houdt ieder jaar lezingenreeksen onder de noemer Soirée Lamot. Deze reeksen clusteren telkens vier lezingen rond een centraal thema. In 2013 werd een lezingenreeks georganiseerd waarbinnen de Mechelse Ommegang en de Ommegangsreuzen aan bod komen.

2012

- **Mechelse Ommegangsfiguren geadopteerd door wildbreiers, -hakers en de stikbitchen (1/1/'12-31/5/'13):** De Mechelse wildbreiers en -hakers 'Knit the bib' adopteerden begin 2012 de reuzenkinderen in het kader van een samenwerkingsproject met de Erfgoedcel Mechelen. De wildbreiers en -hakers staken voor Erfgoeddag 2013 de reuzenkinderen in een hedendaags kledje. Ook bewoners van de instelling Borgerstein (vzw Borgerstein omvat drie afdelingen: gehandicaptenzorg, ouderenzorg en sociaal-economische tewerkstelling) breiden delen van de outfit. Daarnaast namen de stikbitchen (alternatief naaiatelier binnen H30, een artistieke werkplaats voor jongeren) de figuren van het Rad van Fortuin onder handen. Het Rad van Fortuin werd samen met de drie reuzenkinderen tentoongesteld in het Congres- en Erfgoedcentrum Lamot op Erfgoeddag 2013. Aan dit project was ook een 'work in progress' luik gekoppeld. Om de nodige wol, stoffen, lakens, garen, enz. voor dit project te verzamelen werd o.a. een oproep gedaan naar de Mechelse bevolking. voorbereiding, restauratie en het artistieke proces van de Mechelse Ommegang.
- **Bewerking van het reuzenlied (vanaf 18/10/'13):** Op vraag van de Erfgoedcel Mechelen bewerkte de Mechelse hiphopper en filmmaker Saïd Aghassai, in Mechelen beter gekend als Pita, het alom gekende reuzenlied. Saïd heeft heel wat beroepservaring als jeugdwerker, geluidstechniker, animator, tienerwerker en cultureel bemiddelaar. Hij is erg begaan met jongeren en meer specifiek met de Mechelse jeugd. Bij het bewerkte lied hoort ook een videoclip die Pita samen met enkele studenten van Thomas More (voorheen Lessius Mechelen) maakte: Indi Vandyck, Julie Van Dooren, Annelies Roosen, Dominique Turnbull en Eline De Becker. Het reuzenlied werd in de versie van Pita verrijkt met een Mechels couplet.

2011

- **Tentoonstelling Hanswijkcavalcade, Mechelse Ommegang en Ommegangsreuzen:** De tentoonstelling HanswijknOstalgie vond in 2011 plaats in de crypte van de Hanswijkbasiliek. In deze tentoonstelling werden tekeningen en schetsen van de Hanswijkcavalcade door Alfred

Ost getoond. Veel van deze tekeningen hadden echter ook de Ommegang als onderwerp (omwille van de koppeling van de Hanswijkcavalcade aan de Ommegang). Aan de tentoonstelling werd ook een participatief luik gekoppeld met een oproep bij de Mechelse bevolking naar tekeningen van Alfred Ost. Op de sociale media site [Mechelen blogt](#) bracht dit heel wat interactie teweeg.

2006

Tentoonstelling Mechelse Ommegangsreuzen: Naar aanleiding van de opname van de Ommegangsreuzen op de UNESCO Representatieve Lijst van het Immaterieel Cultureel Erfgoed van de Mensheid werden in april 2006 de Ommegangsreuzen tentoongesteld in het Congres- en Erfgoedcentrum Lamot. De website van het Erfgoedcentrum schetste kort de geschiedenis van de Mechelse reuzen en gaf toelichting bij de opname op de UNESCO Representatieve Lijst. Een kleine wedstrijd peilde naar de kennis van de bezoekers m.b.t. de gezamenlijke leeftijd van de tentoongesteldereuzenfamilie. Op Paaszondag bekeek een honderdtal bezoekers in het auditorium films van de Cavalcade van 1938, het Torenfeest van 1950, de Bloemen- en groentecorso van 1974, de Cavalcade van 1988 en de Ommegang en reuzenoptocht van 2000. Van al deze films kon de Erfgoedcel digitale kopies maken dankzij de medewerking van enthousiaste Mechelse filmers/filmliefhebbers. Kinderen bouwden een reus tijdens het kinderatelier 'Stoetenstad' van de Stedelijke Musea, eveneens in het Erfgoedcentrum.

Effectiviteit:

2013

- **De tentoonstelling** trok op Erfgoeddag ruim 910 bezoekers. Deze borgingsmaatregel illustreert een actuele omgang met de immaterieel erfgoedtraditie van de Mechelse Ommegang. De tentoonstelling bracht de reuzen en het Rad van Fortuin opnieuw onder de Mechelaars. Er werd draagvlak gecreëerd. Een aantal Mechelse basisscholen brachten een bezoek aan de tentoonstelling.
- **Adoptie schip:** Door deze actie wordt draagvlak gecreëerd bij een groep mensen die anders misschien niet bereikt zou worden. Door de adoptie van het Schip van Oorlog verhoogt de betrokkenheid bij de studenten van Syntra. Het Schip wordt iets 'van hen'.
- **Beiaard:** Met deze borgingsmaatregel wordt opnieuw draagvlak gecreëerd bij de Mechelse bevolking. Op een laagdrempelige wijze wordt de Ommegang in het dagelijks leven van de Mechelaars binnen gebracht (ieder half uur en ieder uur van de dag).
- **Facebook:** De facebookpagina van de Mechelse Ommegang is een actie om opnieuw draagvlak voor de Mechelse Ommegang te creëren en participatie te bevorderen bij de Mechelaars en geïnteresseerden. Via dit sociale mediakanaal wordt de Ommegang opnieuw bij de Mechelaars gebracht. Het medium facebook bevordert de dialoog en interactie met de Mechelaars.
- **Lezingen:** De Soirée Lamotlezing over de Mechelse Ommegang trok 83 geïnteresseerden. Op de website van de Erfgoedcel Mechelen wordt de presentatie van de lezing digitaal aangeboden, wat een ruimer bereik bevordert. Het historische luik van lezing ontsloot de gebundelde kennis over de Mechelse Ommegang. Het panelgesprek na de lezing zorgde voor sensibilisering over de omgang met immaterieel cultureel erfgoed en het dynamische karakter ervan. De aanwezigen kregen ook een kijkje achter de schermen.

2012

- **Wildbreiers, -hakers en de stickbitchen:** De verschillende oproepen naar de Mechelse bevolking via o.a. sociale media kanalen, RTV Mechelen, de Gazet van Antwerpen - editie Mechelen, De Streekkrant, enz. kregen veel respons. Veel Mechelaars deponeerden wol en meldden zich aan als kandidaat-breier of -haker. Met deze borgingsmaatregel werd

opnieuw draagvlak gecreëerd voor de Mechelse Ommegangfiguren. Door de adoptie van de Ommegangfiguren door de wildbreiers en de stikbitchen verhoogt de rechtstreekse betrokkenheid van deze groepen. Zij beschouwen de reuzenkinderen en het Rad van Fortuin als iets 'van hen'.

- De **bewerking van het reuzenlied** door Saïd Aghassaiy, in Mechelen beter gekend als Pita, werd tijdens een persconferentie op 18 oktober 2012 gelanceerd. Op deze persconferentie was heel wat media aanwezig. Het lied werd goed opgepikt door de pers en kreeg in verschillende mediakanalen positieve aandacht. Door deze actie werd dit waardevolle en unieke stuk erfgoed opnieuw onder de Mechelaars gebracht. Eén van de doelstellingen van deze actie was het creëren van draagvlak creëren bij de jongere generaties in Mechelen.

2011 - De tentoonstelling HanswijknOstalgie trok 2689 bezoekers. Daarnaast zorgde ook de sociale media site Mechelen blogt voor heel wat interactie. Veel Mechelaars kwamen op die manier in contact met dit immaterieel cultureel erfgoed.

2006 - tentoonstelling: Op Paaszondag bekeek een honderdtal bezoekers in het auditorium films van de Cavalcade van 1938, het Torenfeest van 1950, de Bloemen- en groentecorso van 1974, de Cavalcade van 1988 en de Ommegang en reuzenoptocht van 2000. Van al deze films maakte de Erfgoedcel digitale kopieën, in functie van een meer duurzame bewaring. De tentoonstelling vond plaats in publieke ruimte zodat veel toevallige bezoekers in contact kwamen met dit erfgoed en hierbij duiding kregen.

Periode: 2006

Geografische referentie (publiek): Mechelen, België [51.0166667,4.4666667]

Voorstelling (publiek): Image is being processed; Image is being processed; Image is being processed; Image is being proc

Externe media (publiek): <http://www.youtube.com/watch?v=rw-f8aQJySQ>

Externe links (publiek): <http://www.mechelenblogt.be>

3.1 In de kijker: Inschrijving vriendjes reuzenkinderen in bevolkingsregister stad Mechelen

Identificatiecode: 000262

Beschrijving:

Op zondag 25 augustus en zondag 1 september 2013 trok de Hanswijkcavalcade Mechelen door de stad. Een unieke gebeurtenis die maar één keer om de 25 jaar plaatsvindt. De Hanswijkcavalcade Mechelen bestaat uit twee optochten: de Hanswijkcavalcade, het religieuze-historische luik, en de Ommegang, het wereldse luik. Belangrijke figuren in de Mechelse Ommegang zijn de reuzen. De Mechelse reuzenfamilie bestaat uit grootvader reus, moeder en vader reus en de drie kinderen Janneke, Mieke en Klaaske. Voor deze editie van de Ommegang kregen de reuzenkinderen er twee nieuwe vriendjes bij: een jongen, Amir en een meisje, Noa. Amir en Noa werden op 8 juni 2013 officieel ingeschreven in het bevolkingsregister van de stad Mechelen door burgemeester Bart Somers en de kinderborgemeester Salma Abraray. De twee reuzen zijn van de hand van Geneviève Hardy, restauratrice en beeldhouwster.

Effectiviteit:

Door de inschrijving van de twee nieuwe reuzen in het bevolkingsregister, werden zij eigen gemaakt bij de Mechelaars, en vooral bij kinderen. Deze borgingsmaatregel was een symbolische actie waarbij het stadsbestuur van Mechelen de nieuwe reuzen verwelkomt onder zijn inwoners. Dit toont ook het belang aan dat de stad hecht aan de Mechelse reuzen en de Ommegang. De actie werd heel goed opgepikt door de pers. Via de facebookpagina van de Mechelse Ommegang kwamen heel wat reacties op de actie.

Periode: 8 juni 2013

Externe media (publiek): <https://www.facebook.com/MechelseOmmegang?fref=ts>

4. Overdracht Mechelse Ommegang en Ommegangsreuzen

Identificatiecode: 000206

Beschrijving:

2013

- **Workshop 'masker maken'** (04/'13 en 05/'13): Workshop voor het vijfde en zesde leerjaar van een aantal Mechelse basisscholen. Van het hoofd van kinderreus Mieke werd een mal gemaakt, waarvan vervolgens 250 maskers gegoten werden. Tijdens de workshop beschilderden de kinderen deze maskers. Ze kregen tevens het basisverhaal van de restauratie van de hoofden van de Mechelse Ommegangsreuzen te horen. Daarna gingen ze zelf aan de slag om van hun masker een Mechelse Ommegangsreus te maken. Vijftig van deze maskers zullen tijdens de Mechelse Ommegang gebruikt worden door de kinderen van het kinderkoor.
- **Kamishibai Mechelse Ommegang en Ommegangsreuzen** (vanaf 05/'13): klik [hier](#).

Effectiviteit:

2013

- **Workshop masker maken:** Tien klassen van gemiddeld 21 leerlingen namen deel aan de workshop. Tijdens deze creatieve actie werden kinderen op een speelse wijze ingewijd in de wereld van de restauratietechnieken. Daarnaast creëerde deze actie ook draagvlak rond de Ommegang bij kinderen. Het feit dat verschillende van deze masker zullen meegaan tijdens de Ommegang, wakkert de betrokkenheid bij en interesse voor de Ommegang aan bij de kinderen en hun ouders. De Ommegang wordt zo ook iets 'van hen'.
- **Kamishibai:** klik [hier](#)

Periode: april 2013

Externe links (publiek):

http://www.erfgoedcelmechelen.be/item.php?itemno=170_325&catid=&lang=NL

4.1 In de kijker: Kamishibai Mechelse Ommegang en Ommegangsreuzen

Identificatiecode: 000205

Beschrijving:

Om de traditie van de Mechelse Ommegang en de Ommegangsreuzen naar de Mechelse basisscholen te brengen, liet de Erfgoedcel Mechelen een kamishibai maken. De Kamishibai is een Japanse vertelvorm. Er wordt een kastje bij gebruikt dat je het best kan vergelijken met een poppentheater. In dit theatertje passen tekeningen op A3-formaat. Elke tekening geeft een scène van een verhaal weer. De verteller verschuift de prenten zoals in een trage tekenfilm en vertelt ondertussen het verhaal, dat achteraan op de prenten te lezen staat. De dienst Onderwijsondersteuning van de stad Mechelen stimuleert Mechelse basisscholen om met deze verteltechniek te werken. Deze scholen bezitten ook bijna allemaal een kamishibai-theatertje. De tekeningen voor de kamishibai van de Mechelse Ommegang zijn gemaakt door Gerda Dendooven en het verhaal werd geschreven door Michael De Cock. De kamishibai richt zich tot kinderen van de 3de kleuterklas t.e.m. het vierde leerjaar.

Effectiviteit:

De kamishibai brengt op een ludieke, speelse manier kennis over de Mechelse Ommegang bij jonge kinderen (3de kleuterklas tot en met het 4de leerjaar). In de lesmap met naverwerking wordt differentiatie aangebracht naargelang de leeftijd van de kinderen. Met deze borgingsmaatregel wordt er draagvlak gecreëerd bij de kinderen, de leerkrachten en hopelijk ook bij de ouders van de kinderen. De kamishibai zal ook de komende jaren opnieuw aan de Mechelse scholen worden

aangeboden (gratis), aangezien het verhaal bij de prenten niet tijdsgebonden is. De communicatie naar de basisscholen in Mechelen gebeurt via de dienst Onderwijsondersteuning in Mechelen en bereikt alle netten.

Periode: na mei 2013

Externe links (publiek):

http://www.erfgoedcelmechelen.be/item.php?itemno=170_325&catid=&lang=NL

5. HERLANCEREN

Mechelse Ommegang en Ommegangsreuzen - participatie van erfgoedgemeenschappen

Identificatiecode: 000059

Beschrijving:

Op 25 augustus en 1 september 2013 trok de historische Mechelse Ommegang opnieuw door de straten van Mechelen. Om dit in een actueel kader te plaatsen, werkte Michael De Cock (artistiek leider van theater 't Arsenaal in Mechelen) een hedendaagse scenografie uit. Het accent van de Ommegang 2013 lag vooral op interactie met de Mechelse bevolking. Het participatieve traject was heel belangrijk. Zo werden er samenwerkingen opgezet om interactie met en betrokkenheid van verschillende groepen binnen Mechelen te bekomen (o.a. Thomas More Hogeschool, Figurentheater De Maan, Mechelen Kinderstad, UiT in Mechelen, de Mechelse scholen, wijken en dorpen, Prisma vzw, Het Huis van het Nederlands ...).

Effectiviteit:

Bij de editie 2013 van de Mechelse Ommegang was vooral het participatieve traject heel belangrijk. Zo werden samenwerkingen opgezet om interactie met en betrokkenheid van verschillende groepen binnen Mechelen te bekomen. Vanuit de optiek van ICE vormt de draagkracht van de erfgoedgemeenschappen de essentie van de traditie. De zin van de Mechelse Ommegang, zowel vroeger als nu, eist dat de Mechelaars zich de Ommegang toe-eigenen of zich op zijn minst achter de traditie scharen. Voor sommige doelgroepen, met name jongeren en nieuwe Mechelaars, is de Mechelse Ommegang een nieuw gegeven. Het betrekken van deze doelgroepen bij de Ommegang was bijgevolg geen evidente opdracht. Door echter diverse samenwerkingen op te zetten met heel uiteenlopende Mechelse partners is dit wel gelukt. De Mechelse Ommegang 2013 weerspiegelt het hedendaagse Mechelen, waar alle Mechelaars een plaats in vinden. Op de twee dagen waren ca. 115.000 toeschouwers en meer dan 400 figuranten en medewerkers actief. De Mechelse Ommegang kreeg heel veel media-aandacht, vooral van GvA en de Streekkrant, 1000 zonnen, Radio 2, Knack. Alle Mechelse inwoners werden over de Mechelse Ommegang geïnformeerd via o.a. de Nieuwe Maan (stadsmagazine, komt bij iedere inwoner in de brievenbus), de wijk- en dorpskranten en sociale media.

Periode: 25 augustus tot 1 september 2013

Bestanden (publiek): Participatie van erfgoedgemeenschappen NL.pdf

Externe links (publiek): <https://www.facebook.com/MechelseOmmegang?ref=ts&fref=ts>